

HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUS

HELSINGFORS TINGSRÄTT • HELSINKI DISTRICT COURT

2015

An aerial photograph of Helsinki, Finland, showing a dense urban landscape with various buildings, streets, and greenery. In the background, the spires of a church are visible against a cloudy sky. The year '2015' is prominently displayed in large, bold, orange numbers across the lower half of the image.

Oikeusministeriön hallinnonalan perustehtäviä ovat oikeusjärjestyksen ja oikeusturvan ylläpito ja kehittäminen sekä kansanvallan perusrakenteista huolehtiminen.

Käräjäoikeuden toiminta-ajatuksena on tuottaa oikeusturvaa yksityisille kansalaisille ja yhteisöille varmasti, nopeasti ja kohtuullisin kustannuksin.

Helsingin käräjäoikeus tuottaa oikeusturvaa yli 600 000 helsinkiläiselle sekä tuhansille yrityksille ja yhteisöille. Helsingin käräjäoikeus on kaikilla tunnusluvulla mitattuna Suomen suurin alioikeus.

SISÄLLYS

- 5** LAAMANNIN KATSAUS
- 11** LAGMANNENS ÖVERSIKT
- 17** KÄRÄJÄOIKEUDEN VUOSI 2015 TILASTOINA
- 24** HENKILÖSTÖ JA ORGANISAATIO
- 31** AIPA - KOHTI DIGITAALISTA LAINKÄYTTÖÄ
- 33** SUMMARY

”Työtilanne pysyi
tasapainossa.”

LAAMANNIN

katsaus

Käräjäoikeuden ydintehtävä on selkeä: laadukkaiden lainkäyttötarkaisujen tuottaminen kohtuullisessa ajassa. Lainkäytön painopiste on siirtynyt yhä selkeämmin käräjäoikeuksiin hovioikeuden jatkokäsittelylupamenettelyn laajentumisen myötä. Helsingin käräjäoikeus on yksi Suomen ruuhkautuneimmista käräjäoikeuksista ja kamppailee jatkuvasti resurssiensa riittävyyden kanssa. Käräjäoikeuden vahvuutena on kuitenkin osaava henkilökunta, jonka ansiosta oikeusturvan toteutuminen voidaan taata.

Lainkäytön painopiste on käräjäoikeuksissa. Toimintavuoden 2015 aikana käräjäoikeuksien toiminnalle ja niiden ratkaisuille asetetut laatuvaatimukset korostuivat entisestään 1.10.2015 voimaan tulleen hovioikeuksien jatkokäsittelylupamenettelyn olennaisen laajentumisen vuoksi. Uudistuksen jälkeen menettelyn piirissä ovat kaikki riita- ja hakemusasiat. Myös rikosasioiden osalta soveltamisala laajeni merkittävästi. Uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että käräjäoikeuksien ratkaisut ovat hyvin perusteltuja, jotta hovioikeus voi harkita, täyttyvätkö luvan myöntämiselle laissa asetetut vaatimukset vai eivät.

LAAJOJEN ASIOIDEN KÄSITTELY KESKITTYY HELSINKIIN

Käräjäoikeuden ratkaisujen perusteluiden ohella joutuisuus on osa ratkaisujen laatua. Helsingin käräjäoikeuden työmäärä on suuri. Myös vaativien asioiden osuus käsiteltävänä olevista asioista on suurempi kuin ainakin useimmissa muissa käräjäoikeuk-

sisä. Lisäksi Helsingin kärjäoikeudelle on ominaista huomattavan laajojen asioiden suuri määrä. Syyskuun lopussa 2015 Helsingin hovioikeuspiirin kärjäoikeuksissa oli vireillä yhteensä 22 sellaista rikos- tai riita-asiaa, jossa pääkäsittelyn arvioitu kesto oli vähintään 10 päivää. Asioista 19 oli vireillä Helsingin kärjäoikeudessa. Tämä osoittaa, että huomattavan laajojen asioiden käsittely on voimakkaasti keskittynyt nimenomaan Helsinkiin. Mainittujen asioiden käsittely sitoo merkittävän osan etenkin kärjäoikeuden tuomariresursseista sekä vaikuttaa muutoinkin eri tavoin kärjäoikeuden toimintaan.

Toimintavuoden 2015 aikana kärjäoikeuden työtilanne on säilynyt tasapainossa, vaikka kärjäoikeus on edelleen varsin ruuhkautunut. Etenkin riita- ja rikosasioiden käsittelyajat ovat merkittävästi muita kärjäoikeuksia pitemmät. Tämä kuormittaa henkilökuntaa ja heikentää oikeusturvan saatavuutta Helsingissä. Kärjäoikeus on kuitenkin karkeasti ottaen saavuttanut sille asetetut tulostavoitteet ja kärjäoikeudessa on ratkaistu suurin piirtein saman verran asioita kuin sinne on saapunut eivätkä ruuhkat ole kasvaneet. Tätä voidaan vällinneissa vaativissa olosuhteissa pitää hyvänä saavutuksena.

NÄKEMYKSIÄ OIKEUDENHOIDON KEHITTÄMISEKSI TARVITAAN

Kärjäoikeudet toimivat niukkenevien resurssien maailmassa. Sen vuoksi meidän on omalta osaltamme jatkettava toiminnan kehittämistyötä niin, että kärjäoikeuden prosessit, työkulut ja työnjako ovat mahdollisimman järkevät ja tuottavat. Resurssit on käytettävä tehokkaasti. Vain siten kärjäoikeus voi menestyksellä puolustaa työssä tuloksia kiristyvässä resurssitilanteessa. Kärjäoikeuksien niukkenevat resurssit tulee kohdentaa sinne, missä niitä tarvitaan. Työmäärä ja käytettävissä olevat resurssit on saatettava nykyistä paremmin kohtaan toisensa.

Kehittämistyötä haittaa merkittävästi se, että kärjäoikeuden perusrahoitus ei ole riittävä eikä vakaa. Kärjäoikeuden toiminnan turvaamisen näkökulmasta olennaisen tärkeää on ollut, että eduskunta on myös toimintavuonna 2015, kuten sitä edeltäneenäkin vuonna, myöntänyt kärjäoikeudelle lisärahoitusta. Ilman sitä kärjäoikeus olisi vielä pahemmin ruuhkautunut kuin nyt.

Toimintavuoden aikana on ollut esillä useita erilaisia kärjäoikeuksien toimintaan olennaisesti vaikuttavia muutosehdotuksia, kuten kärjäoikeusverkoston kehittäminen,

summaaristen asioiden käsittelyn keskitäminen ja rangaistusmääräysmenettelyn käyttöalan laajentaminen. Päätöksiä näistä ei toimintavuoden aikana kuitenkaan ole saatu. Käräjäoikeuden toiminnan jatkuvuuden ja pitkäjänteisemmän suunnittelun kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää, että olisi olemassa selkeä visio siitä, millainen tulevaisuuden käräjäoikeuden halutaan olevan: mitä asioita siellä käsitellään, millaisissa prosesseissa sekä millaisessa käräjäoikeusverkostossa. Vuonna 2013 valmistunut oikeudenhoidon uudistamisohjelma luo hyvän pohjan keskustelulle, mutta se ei itsessään ole visio. Muutoksia tulisi viedä eteenpäin niin, että niiden muodostama kokonaisuus on selkeästi hallinnassa. Tällä hetkellä asia ei välttämättä ole näin.

HENKILÖSTÖ TAKAA OIKEUSTURVAN

Käräjäoikeuden tärkein voimavara on sen henkilöstö. Helsingin käräjäoikeus on työyhteisönä suuri ja käräjäoikeudessa käsitellään hyvin erilaisia asioita. Käräjäoikeuteen on lisäksi keskitetty useita asiaryhmiä, joita ei käsitellä muissa käräjäoikeuksissa. Näin ollen käräjäoikeus voi tarjota henkilökunnalleen monipuolisia ja vaativia tehtäviä. Samaan aikaan käräjäoikeuden työtehtävis-

sä tarvitaan myös hyvin monipuolista osaamista, kykyä ja valmiutta oppia uutta sekä motivaatiota toimia muuttuvassa ympäristössä. Erityistä huomiota käräjäoikeudessa on kiinnitetty ammattitaidon ylläpitämistä ja kehittämistä tukevan koulutuksen lisäämiseen. Samalla käräjäoikeus pyrkii pitämään huolta siitä, että henkilökunnalla on riittävät mahdollisuudet osallistua koulutukseen. Jo sinä lyhyenä aikana, jonka olen toiminut Helsingin käräjäoikeuden laamannina, olen voinut ilokseni todeta, että käräjäoikeudessa on osaava, ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö.

Eläköityminen on toimintavuoden 2015 aikana ollut vilkasta ja paljon osaavaa henkilökuntaa on siirtynyt eläkkeelle. Tilanne jatkuu samanlaisena myös vuonna 2016. Tämä asettaa suuria vaatimuksia osaamisen siirrolle sekä uuden henkilökunnan rekrytoinnille. Toimintavuoden aikana on täytetty lukuisia tuomareiden ja kansliahenkilökunnan virkoja. Tehtäviin on ollut runsaasti päteviä hakijoita. Se osoittaa osaltaan, että Helsingin käräjäoikeus on halluttu työpaikka.

Syyskuussa 2015 toteutetun VMBa-ro-työtyytyväisyyskyselyn mukaan käräjäoikeuden vahvuutena on pidetty hyvää työilmapiiriä. Koko työyhteisössä syytä

pohtia, miten se on saavutettu sekä miten sitä voidaan ylläpitää ja edelleen kehittää. Työhyvinvointi on olennaisen tärkeä tekijä pyrittäessä parantamaan kärjäoikeuden toiminnan laatua ja tuottavuutta. VMBarokyselyn perusteella tälle työlle on kärjäoikeudessa hyvät edellytykset.

DIGITALISAATIOON VALMISTAUDUTAAN JO

Kärjäoikeuden toimintaan ja henkilöstöön vaikuttaa lähivuosina merkittävästi digitalisaatio. Oikeushallinnossa on käynnissä yleisten tuomioistuinten ja syyttäjien aineistopankkihanke AIPA. Hankkeessa luodaan yhtenäinen järjestelmä, jossa syyttäjänvirastot ja yleiset tuomioistuimet käsittelevät sähköisesti kaikki lainkäyttöasioita koskevat toimintonsa asian vireille tulosta sen ratkaisemiseen ja arkistointiin. AIPA korvaa nykyisin käytössä olevat erilliset järjestelmät. AIPA-hankkeen valmistelu valtakunnallisesti etenee, vaikka käyttöönoton aikataulu näyttää viivästyvän.

Kärjäoikeudessa on myös käynnistetty laaja projekti AIPA:n käyttöönottoon valmistautumiseksi, sillä AIPA:ssa, kuten digitalisaatiossa yleisestikin, on kysymys ennen kaikkea toiminnan kehittämisestä.

AIPA merkitsee toimintakulttuurin muutosta kärjäoikeudessa, minkä vuoksi siihen on valmistauduttava huolellisesti. Työ sitoo paljon resursseja. Kärjäoikeudessa on jo tässä vaiheessa ennen AIPA:n käyttöönottoa pyritty asteittain siirtymään käyttämään sähköisiä menettelytapoja ja muutoinkin omaksumaan sellaisia toimintatapoja, jotka tukevat siirtymistä kokonaan sähköiseen asioiden käsittelyyn.

SUJUVA YHTEISTYÖ EDESAUTTAA KEHITTÄMISTYÖTÄ

Yhteistyö eri viranomaisten ja kärjäoikeuden eri sidosryhmien kanssa on ollut toimivaa ja mutkatonta. Yhteistyöllä voidaan löytää yksinkertaisia ja toimivia ratkaisuja yhteisiin ongelmiin tai kipukohtiin. Esimerkkinä tästä voidaan mainita Helsingin poliisilaitoksen, Helsingin syyttäjänviraston, Helsingin asianajajayhdistyksen ja kärjäoikeuden yhteistyö rikosprosessin tehostamiseksi. Työ jatkuu. Sen tulokset näkyvät kuitenkin jo nyt toiminnan sujuvuuden parantumisena.

Kärjäoikeudella on myös hyvät ja toimivat suhteet tiedotusvälineisiin. Kärjäoikeus tekee päivittäin yhteistyötä tiedotusvälineiden kanssa ja lisäksi tapaamiset

oikeustoimittajien kanssa ovat säännöllisiä. Toimiva yhteistyö edesauttaa paitsi kärjäoikeuden kannalta oleellisen ja oikean tiedon välittymistä suomalaisille, niin toisaalta myös tiedotusvälineitä ennakoimaan ja luottamaan kärjäoikeuden viestintään omassa työssään. Kärjäoikeus antoi vuoden 2015 aikana useita oikeudellisesti ja yhteiskunnallisesti merkittäviä ratkaisuja, joista monet kiinnostivat laajasti myös suurta yleisöä. Tällainen oli mm. kouluikäisen tytön kuolemaan johtaneen tapauksen käsittely viranomaisten toiminnan osalta. Kärjäoikeudessa alkoi vuoden 2015 alussa pääkäsitteily myös huomattavan laajassa Helsingin huumepoliisin entiseen päällikköön ja useisiin muihin vastaajiin kohdistuneessa asiakokonaisuudessa. Kiinnostus asiaan on ollut poikkeuksellisen suurta ja ulottunut myös ulkomaille.

Yleinen mielenkiinto kärjäoikeuden toimintaan ja ratkaisuihin nousi voimakkaasti esiin toimintavuoden aikana myös sosiaalisessa mediassa. Kärjäoikeuden mahdollisuudet vaikuttaa eri foorumeilla käytäviin keskusteluihin ovat hyvin vähäiset. Olennaista on, että kärjäoikeuden ratkaisujen perustelut ovat selkeät ja ymmärrettävät ja että kärjäoikeus tiedottaa asioista mahdollisimman selväsanaisesti.

LOPUKSI

Yhteenvedona voin todeta, että kärjäoikeudella on hyvät edellytykset vastata edessä oleviin haasteisiin ja suoriutua hyvin tulevista muutoksista ja uudistuksista.

Kiitän koko henkilökuntaa hyvästä työstä. Tulos on koko henkilökunnan yhteisen panoksen tuotos.

Laamanni Tuomas Nurmi

” Tyngdpunkten i rätt-
skipningen ligger
alltmer på tingsrätterna.

LAGMANNENS

översikt

Tingsrättens kärnuppgift är tydlig: att producera högklassiga rättskipningsavgöranden inom en skäligen tid. Tyngdpunkten för rättskipningen har i allt högre grad förskjutits till tingsrätterna i och med att förfarandet för tillstånd till fortsatt handläggning för hovrätten utvidgats. Helsingfors tingsrätt är en av de finländska tingsrätter som har den värsta anhopningen och den kämpar oavbrutet för att få resurserna att räcka till. Tingsrättens styrka är dock en kunnig personal, tack vare vilken det är möjligt att trygga tillgodoseendet av rättsskyddet.

Tyngdpunkten i rättskipningen ligger på tingsrätterna. Under verksamhetsåret skärptes kraven på tingsrätternas verksamhet och avgöranden ytterligare i och med att förfarandet för tillstånd till fortsatt handläggning utvidgades avsevärt 1.10.2015. Efter reformen omfattar förfarandet alla tvistemål och ansökningsärenden. Också vad gäller brottmål utvidgades tillämpningsområdet avsevärt. En förutsättning för att uppnå målen med reformen är att tingsrättens avgöranden är välmotiverade, så att hovrätten kan pröva om kraven för beviljande av tillstånd i lagen uppfylls eller inte.

BEHANDLINGEN AV OMFATTANDE ÄRENDEN ÄR KONCENTRERAD TILL HELSINGFORS

Vid sidan om motiveringarna till tingsrättens avgöranden är snabbhet en del av kvaliteten på avgörandena. Arbetsmängden är stor vid Helsingfors tingsrätt. Jämfört med de flesta andra tingsrätterna är också andelen krävande ärenden som behandlas större. Det stora antalet avsevärt omfattande ärenden är därtill karakteristiskt för Helsingfors tingsrätt. I slutet av september 2015 var 22 tviste- eller brottmål där den uppskattade längden på huvudförhandlingen var 10 dagar anhängiga vid tingsrätterna i Helsingfors hovrätts domkrets. Av des-

sa ärenden var 19 anhängiga vid Helsingfors tingsrätt. Detta visar att behandlingen av avsevärt stora ärenden är kraftigt koncentrerad uttryckligen till Helsingfors. Behandlingen av ovan nämnda ärenden binder en avsevärd del av framför allt tingsdomarresurserna och påverkar också i övrigt tingsrättens verksamhet på olika sätt.

Under verksamhetsåret 2015 har arbetssituationen vid tingsrätten hållits i jämvikt, även om anhopningen fortfarande är relativt stor vid tingsrätten. I synnerhet behandlingstiderna för tviste- och brottmål är avsevärt längre än vid övriga tingsrätter. Detta belastar personalen och försämrar tillgången till rättsskydd i Helsingfors. Grovt sett har dock tingsrätten uppnått de uppställda resultatmålen. Tingsrätten har också avgjort mer eller mindre lika många ärenden som inkommit och anhopningen har inte förvärrats. I de rådande krävande förhållandena kan detta ses som en bra prestation.

SYNPUNKTER PÅ UTVECKLINGEN AV RÄTTSVÅRDEN BEHÖVS

Tingsrätterna verkar i en värld där resurserna krymper. Därför måste vi för egen del fortsätta att utveckla verksamheten på så

sätt att tingsrättens processer, arbetsflöden och arbetsfördelning är så förnuftiga och produktiva som möjligt. Resursernas måste användas effektivt. Endast på detta sätt kan tingsrätten med framgång försvara resultatet av sitt arbete i en situation där resurserna krymper. Tingsrätternas krympande resurser ska allokeras till de ställen där de behövs mest. Det är nödvändigt att få arbetsmängden och de tillgängliga resurserna att möta varandra bättre.

Utvecklingsarbetet störs avsevärt av att basfinansieringen för tingsrätten vare sig är tillräcklig eller stabil. Med tanke på tryggheten av tingsrättens verksamhet har det varit synnerligen viktigt att riksdagen också under verksamhetsåret 2015, liksom under det föregående året, beviljat tingsrätten extra finansiering. Utan denna vore anhopningen vid tingsrätten ännu värre än för närvarande.

Under verksamhetsåret har flera ändringsförslag som avsevärt påverkar tingsrättens verksamhet varit aktuella, såsom utvecklandet av tingsrättsnätverket, koncentreringen av behandlingen av summariska ärenden och utvidgandet av användningsområdet för strafforderförfarandet. Beslut om dessa har dock inte fått under verksamhetsåret. Med tanke på kontinuitet

i och långsiktig planering av tingsrättens verksamhet vore det synnerligen viktigt att ha en vision om hur vi önskar att den framtida tingsrätten ser ut: vilka ärenden som behandlas där, inom ramen för vilka processer och i ett hurudant tingsrättsnätverk. Reformprogrammet för rättsvården, som slutförts år 2013, är en bra grund för debatten, men den är i sig inte en vision. Förändringarna borde genomföras på så sätt att den helhet som de bildar tydligt är under kontroll. Detta är inte nödvändigtvis fallet för närvarande.

PERSONALEN TRYGGAR RÄTTSSKYDDET

Tingsrättens viktigaste resurs är dess personal. Helsingfors tingsrätt har en stor arbetsgemenskap och den behandlar väldigt olika ärenden. Därtill har flera ärendegrupper vilka inte behandlas i övriga tingsrätter koncentrerats till tingsrätten. Följaktligen kan tingsrätten erbjuda mångsidiga och krävande uppgifter för sin personal. I tingsrättens arbetsuppgifter behövs samtidigt också väldigt mångsidigt kunnande, en förmåga och beredskap att lära sig nytt och motivation att verka i en föränderlig omgivning. Vid tingsrätten har särskild uppmärk-

samhet riktats mot att utöka utbildning som bidrar till att upprätthålla och utveckla yrkeskompetensen. På samma gång försöker tingsrätten se till att personalen har tillräckliga möjligheter att delta i utbildning. Redan under den korta tid som jag verkat som lagman vid Helsingfors tingsrätt har jag med glädje konstaterat att tingsrätten har en kompetent, yrkeskunnig och motive-rad personal.

Under verksamhetsåret 2015 har pensionsavgången varit livlig och ett stort antal kompetenta arbetstagare har gått i pension. Samma situation fortsätter också år 2016. Detta ställer stora krav på överföringen av kompetensen och rekryteringen av ny personal. Under verksamhetsåret tillsattes ett stort antal domar- och kanslipersonaltjänster. Många kompetenta sökanden har sökt tjänsterna. Detta visar att Helsingfors tingsrätt är en eftertraktad arbetsplats.

Enligt den VMBaro-undersökning om arbetstillfredsställelsen som gjordes i september 2015 har det fina arbetsklimatet setts som tingsrättens styrka. I hela arbetsgemenskapen finns det skäl att fundera på hur det uppnåtts och på vilket sätt det kan bevaras och vidareutvecklas. Arbetshäl-san är en mycket viktig omständighet då vi försöker förbättra kvaliteten och produkti-

viteten i tingsrättens verksamhet. Utifrån VMBaro-undersökningen finns det bra förutsättningar för detta arbete i tingsrätten.

FÖRBEREDELSENA INFÖR DIGITALISERINGEN ÄR REDAN IGÅNG

Under de närmaste åren kommer digitaliseringen att påverka tingsrättens verksamhet och personal i hög grad. Inom rättsförvaltningen pågår materialbankprojektet för allmänna domstolar och åklagare AIPA. Inom ramen för projektet skapas ett gemensamt datasystem, där åklagarämbetena och de allmänna domstolarna elektroniskt handlägger alla sina funktioner som gäller rättsskipningsärenden, från det att ett ärende anhängiggörs till dess att det arkiveras. AIPA ersätter de separata system som används för närvarande. Beredningen av AIPA-projektet framskrider på ett nationellt plan, även om det ser ut som om den planerade tidpunkten för idrifttagandet skjuts upp.

Tingsrätten har också startat ett stort projekt för att förbereda idrifttagandet av AIPA, eftersom AIPA, på samma sätt som digitaliseringen i allmänhet, framför allt handlar om utveckling av verksamheten. AIPA innebär en ändring av verksamhets-

kulturen i tingsrätten, varför förberedelserna måste vara omsorgsfulla. Arbetet binder en stor mängd resurser. Redan i detta skede, innan övergången till drifftagandet av AIPA, har tingsrätten strävat efter att gradvis övergå till att använda elektroniska förfaringssätt och också i övrigt tillägna sig sådana förfaringssätt som främjar en fullständig övergång till behandling av elektroniska ärenden.

ETT FLEXIBELT SAMARBETE FRÄMJAR UTVECKLINGSAMARBETET

Samarbetet med olika myndigheter och tingsrättens olika intressentgrupper har varit fungerande och friktionsfritt. Med samarbetet är det möjligt att hitta enkla och fungerande lösningar på gemensamma problem eller smärtpunkter. Som ett exempel på detta kan jag nämna samarbetet mellan Polisinspektionen i Helsingfors, Helsingfors Advokatförening och tingsrätten för att effektivisera straffprocessen. Arbetet fortsätter. Dess resultat syns dock redan nu genom att verksamheten är smidigare.

Tingsrätten har också bra och fungerande relationer till medierna. Tingsrätten för ett dagligt samarbete med medierna och träffar därtill rättsreportrarna regel-

bundet. Ur tingsrättens synvinkel främjar ett fungerande samarbete att väsentlig och rätt information förmedlas till finländarna. Det hjälper också medierna att förutse och lita på tingsrättens kommunikation i det egna arbetet. Under år 2015 gav tingsrätten flera juridiskt och samhällsligt viktiga avgöranden och den stora allmänheten visade också stort intresse för många av dessa. Ett sådant ärende var bl.a. behandlingen av myndigheternas verksamhet i det fall som ledde till att en flicka i skolåldern avled. Vid tingsrätten började under början av 2015 huvudförhandlingen i den avsevärt stora ärendehelhet som gäller den tidigare chefen för Helsingfors narkotikarotel och flera andra svaranden. Intresset för ärendet har varit exceptionellt stort och också internationellt.

Det allmänna intresset för tingsrättens verksamhet och avgöranden syntes kraftigt också i de sociala medierna under verksamhetsåret. Tingsrättens möjlighet att påverka debatter som förs på olika forum är väldigt små. Det viktigaste är att tingsrätten motiverar sina avgöranden på ett tydligt och begripligt sätt och ger så tydlig information som möjligt.

TILL SLUT

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att tingsrätten har bra förutsättningar att svara på framtida utmaningar och fint klara av kommande förändringar och reformer.

Jag tackar hela personalen för ett bra arbete. Resultatet är en produkt av personalens gemensamma insats.

Lagman Tuomas Nurmi

A modern office interior featuring a glass and wood staircase railing system. The ceiling is made of light-colored wood panels, and a long, thin light fixture is visible. A dark grey panel with the number '107' is mounted on the wall. A potted plant is visible on the left side of the frame.

107

”

Rikosasioiden ja laajojen
riita-asioiden käsittelyyn
63 % lainkäyttöön
resursseista.”

KÄRÄJÄOIKEUDEN VUOSI 2015

tilastoina

Helsingin kärjäoikeuden vuositilastojen keskeisiä seurattavia mittareita ovat saapuneiden, ratkaistujen ja vireillä olevien asioiden määrät sekä käsittelyajat. Nämä mittarit seuraavat kärjäoikeudessa käsiteltäviä asioita menettelytavoittain. Kärjäoikeuden työmäärä perustuu puolestaan ratkaistujen asiamäärien sekä asian vaativuudelle ja menettelytavalle annetun palkkion tuloon. Työmäärä kertoo näin ollen kärjäoikeudessa tehdyn vuosittaisen lainkäyttötyön tilastoilla mitattavissa olevan summan, jossa asioita painotetaan niiden vaatimalla työpanoksella. Vuonna 2015 rikosasioiden ja laajojen riita-asioiden käsittely vei yhteensä n. 63 prosenttia kärjäoikeuden lainkäyttötyön resursseista. Kaikkein vaativimpien asioiden ryhmään (vaativuusluokka 3) Helsingin kärjäoikeudessa lukeutui 23 prosenttia vaativuusluokituksen saaneista asioista.

Kärjäoikeuden taloudellisuutta kuvaava tunnusluku kertoo kärjäoikeuden toimintamenot työmäärää kohden ja tuottavuus puolestaan henkilötyövuotta kohden.

Vuonna 2015 Helsingin kärjäoikeuteen saapui yhteensä 67 417 asiaa, joka on asiamäärällisesti saman verran kuin vuon-

na 2014. Ratkaistujen asioiden määrä on puolestaan 64 666 kappaletta, joten kärjäoikeuden kokonaistyötilanne on säilynyt karkeasti ottaen tasapainossa. Asiamääriin perustuva tarkastelu ei kuitenkaan ota huomioon asioiden laatua tai vaativuutta. Kärjäoikeus on edelleen erityisesti laajojen riita-asioiden osalta ruuhkautunut ja yli vuoden vireillä olleiden asioiden määrä on huomattava.

Helsingin kärjäoikeudessa käsitellään eri syistä johtuen muihin kärjäoikeuksiin verrattuna vain pieni määrä (n. 13 %) rikosasioista kirjallisessa menettelyssä. Tämä tarkoittaa sitä, että suuri osa vireillä olevista asioista käsitellään suullisessa menettelyssä ja muun muassa asioiden vaativuudesta johtuen käsittelyajat ovat muuhun maahan verrattuna pitkiä – keskimäärin 7,3 kuukautta. Valtakunnallisesti kärjäoikeuksissa rikosasioiden käsittelyaika on keskimäärin 4 kuukautta. Erityispiirteenä Helsingin kärjäoikeudessa on myös erityisen laajojen, yli viikon kestävän pääkäsittelyn vaatineiden asioiden huomattava määrä: vuonna 2015

niiden käsittelyyn oli sitoutunut yhteensä 10 tuomarihenkilötyövuotta.

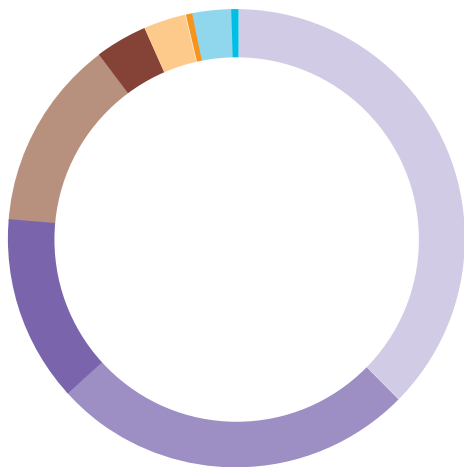
Riita-asioissa Helsingin kärjäoikeudessa keskimääräinen käsittelyaika oli toimintavuonna 13,3 kuukautta, kun koko maassa laajojen riita-asioiden käsittely kestää keskimäärin 9,3 kuukautta. Helsingissä yli 76 prosenttia pääkäsittelyssä ratkaistuista laajoista riita-asioista on ollut vireillä yli vuoden. Erityisen laajat, yli viikon kestäneet riita-asioiden pääkäsittelyt ovat vienneet vuonna 2015 yhteensä 3 tuomarihenkilötyövuotta. Tilastoja tarkasteltaessa on myös huomattava, että valtakunnallisesti laajojen riita-asioiden haastehakemuksista 29 prosenttia saapui vuonna 2015 käsi-

teltäväksi Helsingin kärjäoikeuteen. Helsingin kärjäoikeuden osalta laajojen riita-asioiden saapuneiden asioiden tilastoihin vaikuttaa noin tuhat vuoden 2015 alussa vireille tullutta uutta puukartellikannetta yksityisiltä metsänomistajilta.

Hieman yli 1500 Helsingin kärjäoikeuden antamasta ratkaisusta valitettiin Helsingin hovioikeuteen vuoden 2015 aikana. Tästä asiamäärästä 15 prosentille hovioikeus ei myöntänyt jatkokäsittelylupaa ja 34 prosenttia hovioikeudesta jatkokäsittelyluvan saaneista kärjäoikeuden ratkaisusta pysyi täysin muuttumattomana.

Tarkemmin kärjäoikeuden työmääriin voi tutustua oheisista tilastoista.

Vuoden 2015 toteutunut työmäärä • Arbetsmängd • Workload

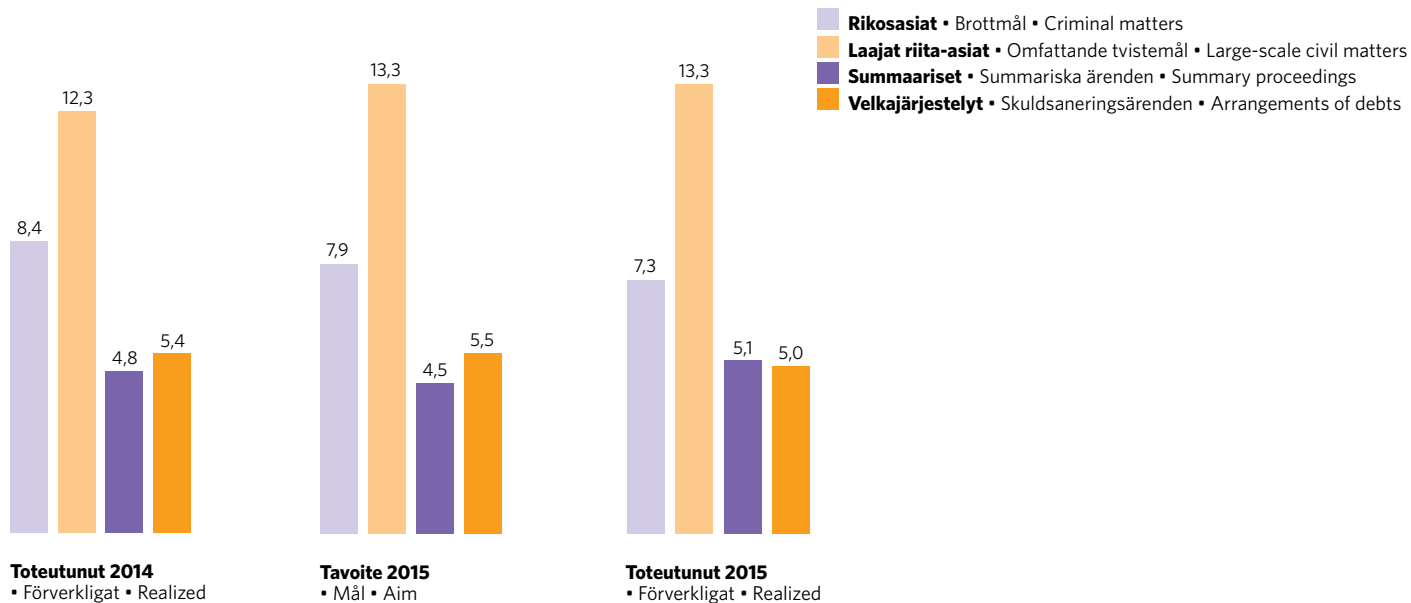

- Rikosasiat 38 %** • Brottmål • Criminal matters
- Laajat riita-asiat 25 %** • Omfattande tvistemål • Large-scale civil matters
- Summaariset asiat 13 %** • Summariska ärenden • Summary proceedings
- Hakemusasiat 13 %** • Ansökningsärenden • Petitionary matters
- Insolvenssiasiat 4 %** • Insolvensärenden • Insolvency matters
- Pakkokeinoasiat 3 %** • Tvångsmedelärenden • Coercive matters
- Sakon muuntoasiat 0,6 %** • Förevandlingsstraff för böter • Fine conversion orders
- Yli 8 tunnin pääkäsittelyjaksot 3,5 %**
Huvudförhandlingar som varat över 8 timmar • Over 8-hour-long main hearings
- Vahvennettujen kokoonpanojen työmäärä 0,9 %**
Förstarkt sammansättning • Strengthened composition

Työmäärä vaativuusluokittain

- Vaativuusluokka 1: 37 %
- Vaativuusluokka 2: 19 %
- Vaativuusluokka 3: 23 %

Käsittelyajat • Handläggningstid • Processing times
(kuukautta/månader/months)

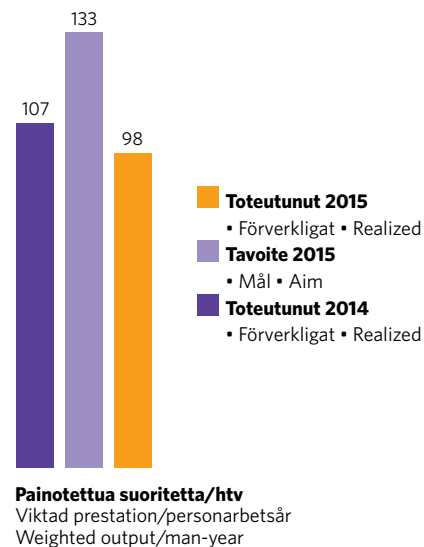
Taloudellisuus

- Lönsamhet
- Cost-effectiveness

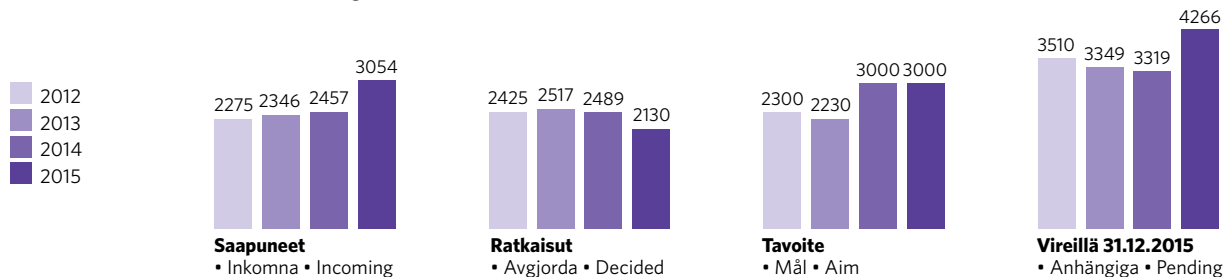

Tuottavuus

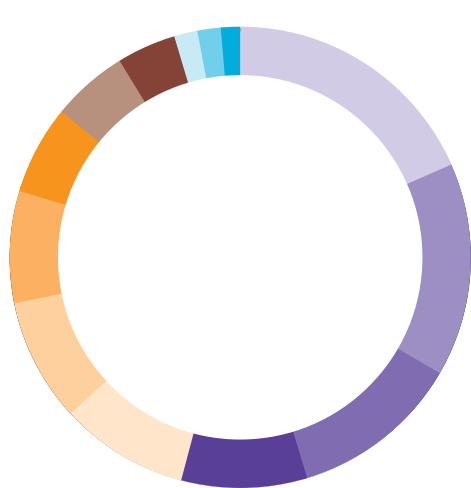
- Produktivitet
- Productiveness

Laajat riita-asiat • Omfattande tvistemål • Large-scale civil matters

Vuonna 2015 ratkaistut laajat riita-asiat • Avgjorda omfattande tvistemål • Decided large-scale civil matters

Työsuhde, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 18 %

Arbetsförhållanden och jämställdhet • Employment and equality

Toimeksiantosopimus 17 % • Sysllomannaavtal • Mandate

Perheoikeus 11 % • Familjerätt • Family law

Velka- tai saamissuhde 9 %

Skuld- eller fordringsförhållande • Indebtedness and receivables

Muu riita-asia 9 % • Övriga tvistemål • Other civil cases

Sopimussuhteen ulkopuolinen korvausvastuu 8 %

Utomobligatoriskt skadeståndsansvar • Responsibility for compensation outside contract

Huoneenvuokra-asiat 7 % • Hyresärenden • Tenancy cases

Irtain omaisuus 6 % • Lös egendom • Personal property

Konkurssi 5 % • Konkurs • Bankruptcy

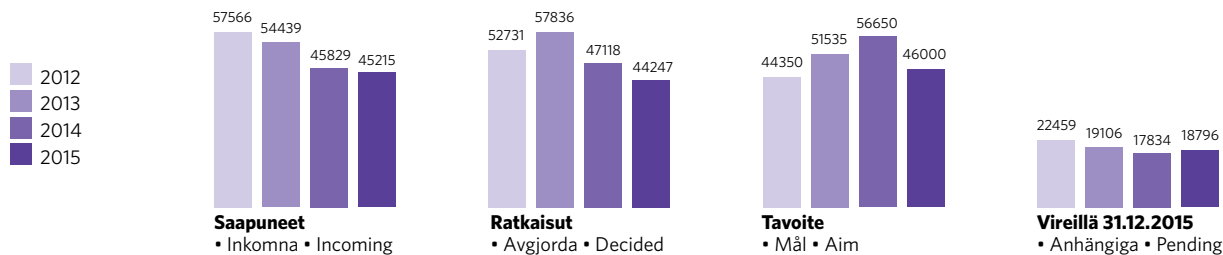
Yhteisö ja säätiö 5 % • Sammanslutningar och stiftelser • Societies and foundations

Vakuutusopimus 2 % • Försäkringsavtal • Insurance agreements

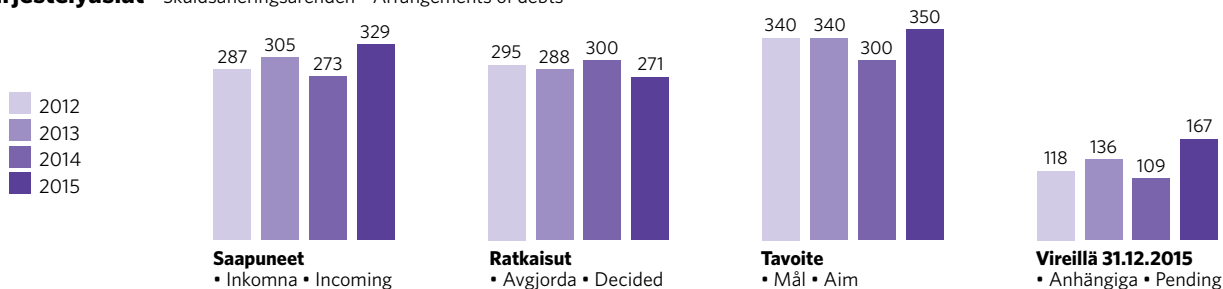
Aineeton oikeus 1 % • Immateriell rätt • Immaterial law

Perintö- ja testamenttioikeus 1 % • Arvs- och testamentsrätt • Inheritance and wills

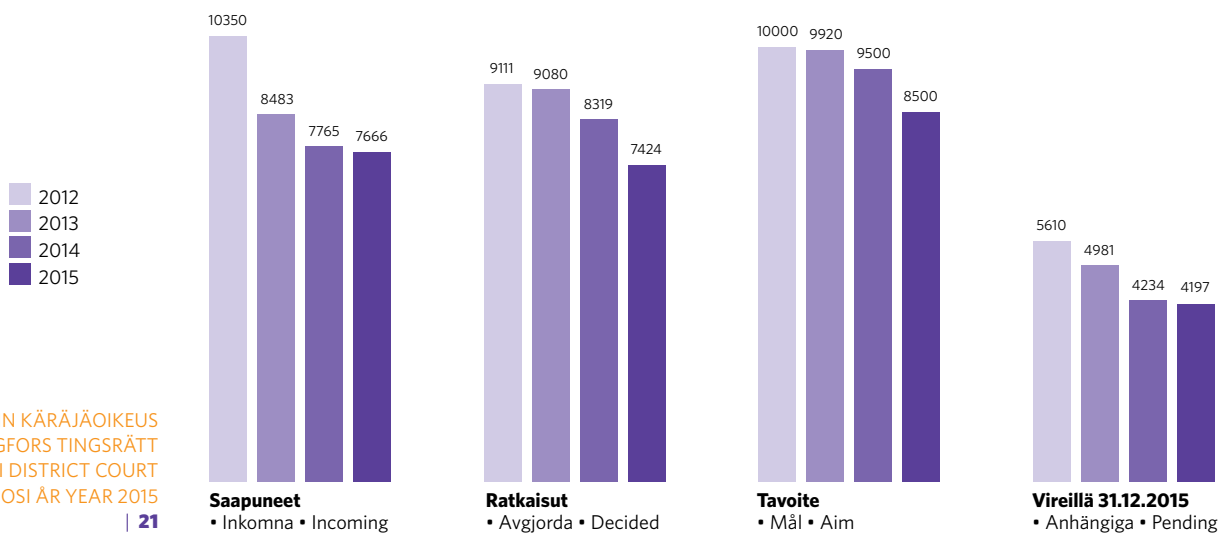
Summaariset asiat • Summariska ärenden • Summary proceedings

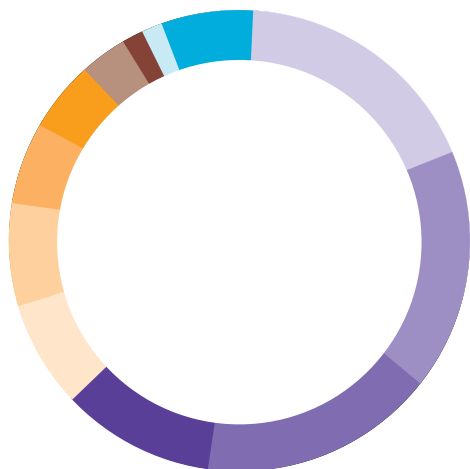
Velkajärjestelyasiat • Skuldsaneringsärenden • Arrangements of debts

Rikosasiat • Brottmål • Criminal matters

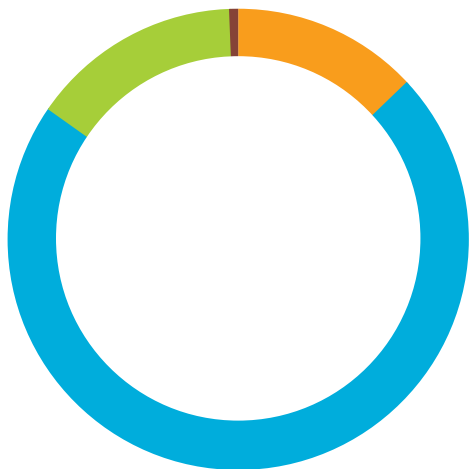

Vuonna 2015 ratkaistut rikosasiat • Avgjorda omfattande tvistemål • Decided large-scale civil matters

- Varkaus, ryöstö yms 19 %** • Stöld, rån • Theft, robbery
- Pahoinepity, vamma- ja kuolemantuottamus 17 %**
Misshandel, vållande av personskada, dödsvållande • Assault, homicide, injury
- Talousrikokset 16 %** • Ekonomiskt brott • Economy crimes
- Liikennejuopumus 10 %** • Trafikfylleri • Drunken driving
- Huumausainerikokset 7 %** • Narkotika brott • Narcotics offences
- Törkeä rattijuopumus 7 %** • Grovt rattfylleri • Aggravated drunken driving
- Liikenteen vaarantaminen, liikenerikkomus ym 5 %** • Trafikbrott • Traffic offences
- Vahingonteko 4 %** • Skadegörelse • Damage to property
- Rauhan rikkominen ym 3 %** • Kränkning av frid • Violation of peace
- Kavallus 2 %** • Förskingring • Embezzlement
- Seksuaalirikokset 2 %** • Sexualbrott • Sexual crimes
- Muut 9 %** • Övriga • Other

Rikosasioiden oikeudenkäyntimenettelyt • Avgjorda brottmål • Decided criminal matters

- Kirjallinen menettely 13,6 %** • Skriftligt förfarande • Written procedure
- Yksijäseninen istutokäsittely 74,4 %**
Endomarsammansättning • A single-member composition
- Lautamieskokooppa (sisältää kolmen tuomarinkokooppa) 11,9 %**
Sammansättning med nämndemän (inkl. sammansättning med tre domare)
Lay judge composition (incl. composition with three judges)
- Vahvennettu kokooppa 0,07 %** • Förstärkt sammansättning • Strengthened assembly

”

Henkilöstö arvostaa työn itsenäisyyttä ja mahdollisuuksia vaikuttaa työn sisältöön.”

HENKILÖSTÖ

ja organisaatio

Käräjäoikeuden toimintamenot vuonna 2015 olivat noin 27 miljoonaa euroa. Toimintamenoista suurin osuus (n. 72 %) kohdentui palkkakuluihin, 21 % toimitilavuokriin ja loput 7 % muihin menoihin. Palkkamenoissa ovat mukana lautamiehille maksetut palkkiot ja korvaukset.

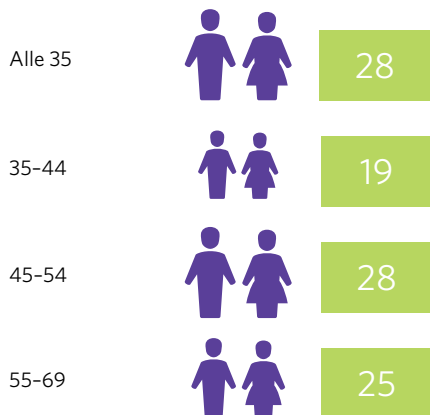
Käräjäoikeuden henkilökunnan määrä toimintavuoden aikana oli yhteensä 353. Henkilöryhmien kesken luvut jakautuivat siten, että käräjätuomareita oli 99, kansliahenkilökuntaa 183 ja haastemiehiä 54. Luvuissa ovat mukana myös määräaikaisissa virkasuhteissa olevat käräjäoikeuden virkamiehet. Tuomioistuinharjoitteluun suorittavia käräjänotaareita käräjäoikeudessa oli 17.

Vaikka käräjäoikeuden henkilökunnan keski-ikä (45 vuotta) on valtionhallinnon keskimääräiseen tasoon verrattuna jonkin verran alhaisempi, on eläköityminen ollut runsasta vuoden 2015 aikana ja se jatkuu korkealla tasolla vielä tulevinakin vuosina. Vuoden 2015 aikana jäi eläkkeelle 13 henkilöä, joista 6 oli tuomareita, 5 kansliahenkilökunnasta ja 2 haastemiestä.

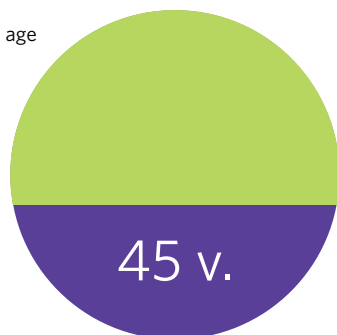

Henkilöstön ikäjakauma • åldersstruktur • age structure

Henkilöstön keski-ikä

• medelålder • average age

Henkilöstön sukupuolijakauma (koko henkilökunta ja henkilöstöryhmittäin)

• könsfördelning • gender balance

Koko henkilöstö
Hela personalen
Total personnel

Tuomarit
Domare
Judges

Notaarit
Notarier
Trainee judges

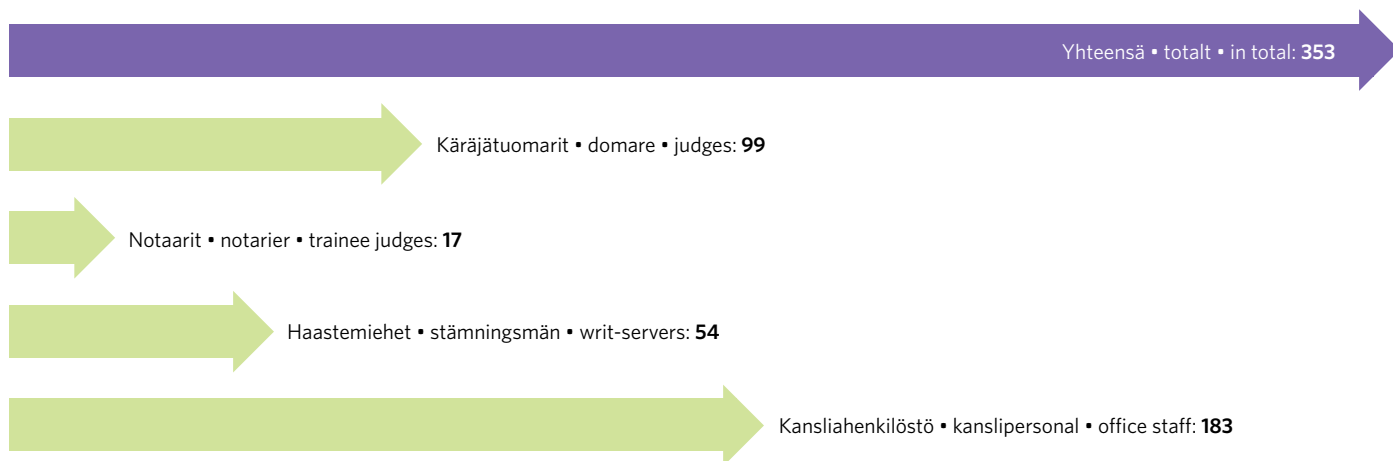
Haastemiehet
Stämningmän
Writ-servers

Kansliahenkilöstö
Kanslipersonal
Office staff

Käräjäoikeuden henkilöstö 2015

LAAMANNI

JOHTORYHMÄ

Yhteistyökomitea

Työsuojelutoimikunta

Osasto 1
Riita-asiat

Perheoikeudelliset
asiat (myös kansain-
väliset)
Edunvalvonta-asiat
Vihkimiset
Valat

Osasto 2
Riita-asiat

Konkurssiasiat
Yrityssaneeraus-
asiat
Velkajärjestelyt
Ulosottovalitukset
Meririkokset

Osasto 3
Rikosasiat

Valtiolliset rikokset
Teollis- ja tekijän-
oikeudelliset
rikokset

Osasto 4
Rikosasiat

Sotilasrikokset

Hallinto-osasto

Henkilöstö- ja
taloushallinto
Yleishallinto
Asiakaspalvelu
IT-tuki

ORGANISAATIO

Käräjäoikeuden vuoden 2014 alusta lähtien voimassa olleen organisaatorakenteen mukaisesti lainkäyttöasioita käsitellään kahdella riitaosastolla ja kahdella rikososastolla. Lainkäyttöosastojen lisäksi käräjäoikeudessa on hallinto-osasto, joka tukee käräjäoikeuden lainkäyttöosastojen toimintaa ja vastaa käräjäoikeuden sisäisestä henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä viraston yleishallinnosta.

Laamanni, hallintojohtaja ja lainkäyttöosastojen johtajat muodostavat käräjäoikeuden johtoryhmän. Johtoryhmässä käsitellään käräjäoikeuden kokonaisjohtamiseen ja -ohjaukseen liittyviä kysymyksiä ja sovitaan yhteisistä toimintaperiaatteista tavoitteiden saavuttamiseksi.

Käräjäoikeuden aktiivinen ja keskusteleva, kaikkien henkilöstöryhmien ja talon johdon edustajista koostuva yhteistyökomitea käsittelee säännöllisesti viraston toimintaan ja henkilöstön kehittämiseen liittyviä asioita, jotta henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa johtoryhmän käsiteltäviksi meneviin asioihin ja tulla kuulluksi jo asioiden valmisteluvaiheessa. Vuoden 2015 lopussa järjestettiin yhteistoimintavaalit, joilla valittiin henkilökunnan edustajat yhteistyökomiteaan kaudelle 2016–2017. Sekä johtoryhmä että yhteistyökomitea kokoonuivat 10 kertaa toimintavuoden aikana.

TYÖHYVINVOINTI JA TYÖSUOJELU

Syyskuussa 2015 käräjäoikeuksissa toteutetun työtyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella Helsingin käräjäoikeuden henkilökunta on tyytyväinen työnsä itsenäisyyteen ja mahdollisuuksiin vaikuttaa työn sisältöön. Työ innostaa ja yleisesti koetaan, että työyhteisössä arvostetaan kaikkien työpanosta ja osaamista. Käräjäoikeuden henkilökunta pitää mahdollisuuksia työn ja yksityiselämän yhdistämiseen yleisesti hyvinä, ja sitä käräjäoikeudessa edesautetaan mm. liukuvan työajan järjestelyillä.

Käräjäoikeuden tärkein tehtävä on tuottaa laadukkaita lainkäyttöratkaisuja kohtuullisessa ajassa. Työlle asetetut laatuvaatimukset ovat kasvaneet. Sen vuoksi henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää ja jatkuvaa. Tulevien vuosien

suuret muutokset erityisesti digitalisaa-
tion osalta ovat jo lähteneet käyntiin koko
hallinnonalalla. Muutosprosessi vaikuttaa
henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen.
Johtamisen ja esimiestyön merkitys muu-
tosvaiheissa on suuri eikä sitä voi korostaa
liikaa. Samoin koko henkilökunnan it-osaa-
misen vaatimukset korostuvat entisestään.
Työergonomian huomioiminen on myös
oleellista uusien työvälineiden myötä. Muu-
toksia ennakoiden kärjäoikeudessa tehtiin
toimintavuoden aikana mm. istuntosalien
ergonomiaselvitys.

Työnantajan kustantamia välineitä
työhyvinvoinnin edistämiseksi ovat mm.
työsuhde-etusetelit, lounaskompensaatio
sekä vuoden mittaan järjestetyt osastojen
virkistyspäivät ja yhteiset liikuntatapahtu-
mat. Kärjäoikeuden joukkueet esiintyivät
menestyksekkäästi oikeuslaitoksen Helsin-
ki cupissa kesäkuussa sijoittuen kolman-
neksi ja elokuussa tuomioistuinten jalka-
palloturnauksessa, jossa kärjäoikeuden
joukkue voitti mestaruuden. Erityistä huo-
miota terveelliseen elämäntapaan kiinni-
tettiin vuoden 2015 alussa kahden kuukau-
den mittaisella kampanjalla, joka huipentui
maaliskuussa Salmisaaren liikuntakeskuk-
sessa järjestettyyn liikunta-aamupäivään.

Kärjäoikeuden kustakin henkilöstö-
ryhmästä on edustaja työsuojelutoimikun-
nassa, joka seuraa työsuojelun tilaa ja to-
teutumista kärjäoikeudessa. Toimikunta
suoritti toimintavuoden aikana mm. kävely-
kokouksen, jossa katselmoitiin ensiapukaa-
pit. Työsuojelutoimikunta ja koulutuksen
suunnitteluryhmä järjestivät yhteistyönä
henkilökunnalle ensiapukurssin syksyllä
2015. Lisäksi työsuojelutoimikunnan ja yh-
teistyökomitean yhteisestä aloitteesta kä-

rjäoikeuteen hankittiin defibrillaattori ja
pyörätuoli. Loppuvuodesta 2015 järjestet-
tiin työsuojeluvuorot, jossa valittiin henkilö-
kunnan edustajat työsuojelutoimikuntaan
nelivuotiskaudelle vuodesta 2016 alkaen.
Toimintavuoden aikana tehtiin yhteensä 23
tapaturmailmoitusta. Suurin osa tapatur-
mista on liukastumisia, jotka ovat tapahtu-
neet kodin ja työpaikan välisellä matkalla.

Kärjäoikeudessa päivitettiin toimin-
tavuoden aikana henkilöstöryhmien yh-
teistyön tuloksena yhdenvertaisuus- ja
tasa-arvosuunnitelma vastaamaan uuden
yhdenvertaisuuslain vaatimuksia sekä tasa-
arvolain uudistusta. Suunnitelman konk-
reettisten toimenpide-ehdotusten toteutta-
mista jatketaan vuoden 2016 aikana; muun
muassa vuoden 2017 alkuun mennessä
kärjäoikeuden osastoilla laaditaan tasa-
arvoisen ja yhdenvertaisen työyhteisön
pelisäännöt. Lisäksi kärjäoikeudelle laadi-
ttiin toimintavuoden aikana päihdeohjelma,
jonka tarkoituksena on taata terveellinen,
turvallinen ja päihdeeton työyhteisö sekä
ohjeistaa esimiehiä toimimaan epäilyisissä
päihdeiden väärinkäyttötilanteissa.

Henkilökunnan työterveyshuollosta
vastaa Terveystalo, jonka kanssa puiteso-
pimus on voimassa vuosille 2015–2019.
Työterveyshuolto kattaa mm. henkilökun-
nalle annettavat influenssarokotukset. Kä-
rjäoikeus ja Terveystalo järjestivät myös
yhdessä toimintavuoden alussa koulutuk-
sen kärjäoikeuden esimiehille varhaisen
tuen toimintamallista. Henkilöstön terveys-
prosentti eli ilman sairauspoissaoloja ollei-
den henkilöiden osuus henkilöstöstä kasvoi
vuoden 2015 aikana 40 prosenttiin. Sairaus-
poissaolot ovat kokonaisuudessaan vähen-
tyneet viimeisten viiden vuoden aikana.

KOULUTUS

Käräjäoikeuden työntekijöille tarjotaan ammattitaidon ylläpitämiseksi monipuolista koulutusta. Osa koulutustilaisuuksista järjestetään itse, mutta merkittäviä yhteistyökumppaneita koulutuksessa ovat myös oikeusministeriö, hovioikeus, yliopistot, asianajajaliitto ja yksityiset koulutusorganisaatiot. Oikeusministeriö aloitti vuonna 2015 käräjänotaarien valtakunnallisen koulutuksen videoluennoilla, jotka täydentävät käräjäoikeuden omaa notaarien harjoittelusuunnitelmaa.

Koulutuksiin osallistuminen oli edellistä vuotta vilkkaampaa ja erityisesti tuomareiden osallistuminen koulutukseen lisääntyi selvästi. 85 % tuomareista osallistui koulutukseen vähintään kolmen päivän ajan.

Toimintavuoden aikana käräjäoikeuden perustettiin myös koulutussuunnitte-

lijän virka. Koulutussuunnittelijan tehtävänä on henkilökunnan koulutustarpeiden ja -tarjonnan kartoittaminen sekä koulutusten suunnittelu yhdessä koulutuksen suunnitteluryhmän kanssa. Suunnitteluryhmään kuuluvat edustajat kaikista käräjäoikeuden henkilöstöryhmistä.

Koulutusten suunnitteluun on kytketty tiiviisti mukaan myös käräjäoikeuden vastuutuumarit, joita on nimetty 24 eri oikeudenalalle. Vastuutuumari seuraa muiden töidensä ohella oman oikeudenalansa kehitystä ja oikeuskäytäntöä ja tiedottaa siitä kollegoilleen mm. suunnitteleamalla ja järjestämällä koulutusta.

VIERAILUT JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Käräjäoikeus tekee aktiivisesti yhteistyötä muiden virastojen ja sidosryhmien kanssa päivittäin. Loppuvuodesta käräjäoikeus sai myös kunnian isännöidä oikeus- ja työministeri Jari Lindströmin vierailua käräjäoikeuteen 12.11.2015.

Kansainvälisiä vieraita käräjäoikeus vastaanotti erityisesti toimintavuoden jälkimmäisellä puoliskolla: käräjäoikeus isännöi jo tuttuun tapaan eurooppalaisia tuomareita EJTN:n tuomarivaihto-ohjelman ja nuorille tuomareille suunnatun AIAKOS-vaihdon puitteissa. Näiden vaihtojen lisäksi tuomarivieraat mm. Nepalista, Kiinasta, Tansaniasta, Turkista ja Bulgariasta tutustuivat käräjäoikeuden toimintaan ja erityisesti käräjäoikeuden hallintoon.

Käräjäoikeudessa vierailee vuosittain myös runsaasti koululais- ja opiskelijaryhmiä. Vuoden 2015 aikana tilastoituja koululais- ja opiskelijaryhmiä kävi 88 ja yhteensä näissä oli n. 1820 osallistujaa.

Haku

...tainen juttulista

Kerroskohtainen pohjapiirustus

...jeita oikeudenkäyntiin

...jeita todistajille

Ohjeita vihkimisiin

Digitalisaatio haastaa kyseen-
alaistamaan nykyiset toimintatavat
ja kehittämään niitä paremmiksi.”

AIPA kohti digitaalista lainkäyttöä

Oikeudenkäynnit ovat paperipaljouden valtakuntaa. Helsingin käräjäoikeuden vuosittain käsittelemä asiamäärä tarkoittaa tonneittain oikeudenkäyntiasiakirjoja, jotka kulkevat käräjäoikeuden henkilökunnan käsien, pöytien ja hyllyjen kautta. Näin on ollut pitkään, eikä muu ehkä ole vaikuttanut mahdolliseltakaan. Teknologian kehittyminen on kuitenkin saavuttanut pisteen, jossa paperittoman oikeudenkäytön tavoittelemisen on realistista.

Digitalisaatiota on kuvattu aikakautemme suurimmaksi muutosvoimaksi. Sähköiseen menettelyyn siirtyminen jääkin pinnalliseksi, jos samalla ei tarkastella laajemmin asioiden käsittelyn vaiheita ja töiden järjestelyä. Digitalisaatio haastaa kyseenalaistamaan olemassa olevat toimintatavat ja luomaan ne uudelleen, entistä parempina ja toimivampina.

Lainkäytön digitalisointia varten oikeusministeriö on asettanut vuonna 2010 yleisten tuomioistuimien ja syyttäjälaitoksen aineistopankkihankkeen (AIPA). Hankkeen päätavoitteena on luoda yhtenäinen tietojärjestelmä, jossa syyttäjänvirastot ja yleiset tuomioistuimet käsittelevät sähköisesti kaikki lainkäyttöasioita koskevat

toimintonsa asian vireille tulosta sen ratkaisemiseen ja arkistointiin saakka. AIPA on monivuotinen hanke, joka konkretisoituu vaiheittain tapahtuvilla tietojärjestelmien osien käyttöönotoilla. Tuomioistuimissa ensimmäinen käyttöönotto on odotettavissa syksyllä 2017.

Uutta tietojärjestelmää kehitetään tiiviissä yhteistyössä tulevien käyttäjien kanssa. Tämän rinnalla tuomioistuimissa on aloitettu digitaalisten työtapojen suunnittelu. Osana tätä valmistautumista Helsingin käräjäoikeudessa on aloitettu nykyisten työtapojen kartoitus ja käräjäoikeuteen on perustettu myös AIPA-työryhmä. Lisäksi käräjäoikeuden nimeämät henkilöt ovat osallistuneet Helsingin hovioikeuspiirin yhteisen AIPA-ryhmän toimintaan sekä tuleville AIPA-kouluttajille järjestettyihin koulutuksiin. Työtä on edessä paljon vielä tulevinakin vuosina, mutta samalla muutosvaihe tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden toimintatapojen kehittämiseksi, jota ei kannatta jättää hyödyntämättä.

“The strength of the Helsinki district court is its highly competent staff, thanks to whom we can guarantee due process.”

SUMMARY

LARGE-SCALE MATTERS CENTRED IN HELSINKI

The Helsinki district court largely met its targets for 2015 and it decided on approximately the same number of cases that it received, and the backlogs have not increased during the year. In the current circumstances, this is a good result. The Helsinki district court is one of the busiest district courts in Finland with its resources continually stretched to the extreme. The strength of the Helsinki district court is its highly competent staff, thanks to whom we can guarantee due process.

A substantial number of the matters under proceedings at the Helsinki district court are extensive and legally demanding. The proportion of demanding matters is larger than in most district courts in the country. Therefore, the processing times in civil and criminal cases, in particular, are substantially longer with us than in other district courts, with for example only a small number (13 %) of criminal matters under written proceedings. Extensive main hearings lasting over a week tie up a great deal of resources in terms of person years: in 2015, a total of 10 judge person-years were allocated to civil cases and 3 judge person-years to criminal cases.

THE ORGANISATION AND STAFF

The application of the law in the Helsinki district court is carried out in four departments: two for civil matters and two for criminal matters. The district court also has an administrative department. The number of employees at the Helsinki district court is 353. The personnel consist of 99 district judges, 183 office personnel and 54 process servers. These figures also include district court officials under temporary contract. In addition, there were 17 trainee district judges completing their traineeships in 2015.

The most important task of the district court is to guarantee due process through high-quality service, which is why we set great store by the well-being of our employees. Anticipated future changes, with digitalisation in major role, have already been set underway within the entire administrative branch. The change process will have an impact on the well-being and coping at work. Here, the role of the management and managers is central and cannot be over-emphasised. Similarly, the IT skills requirements are becoming higher for everyone.

According to the job satisfaction survey carried out at the Helsinki district court in September 2015, our staff is satisfied with

the level of independence allowed for them in their work and their ability to influence the content of their work. The survey indicated that they find their work inspiring and that, in general, they feel their input and competences are appreciated by their work community. The Helsinki district court employees are generally happy with their work-life balance.

Our employees participated in training more than in the previous year and particularly the participation of our judges in training clearly increased, with 85 % of the judges attending at least three days of training.

DIGITALISATION AND THE APPLICATION OF LAW

The Ministry of justice has launched a project for the development of the electronic databank for general courts of all levels and the prosecution service referred to as the AIPA project. The main goal of this project is to create a uniform system where the prosecution service and courts of justice may process electronically all matters related to the application of law, beginning from initiating proceedings to the decision and archiving. AIPA is a project lasting several years and will be completed in stages

through the implementation of different phases of the system. As part of bringing AIPA to conclusion at the Helsinki district court, we have started a process of documenting our working methods and we have also appointed an AIPA working group. The first implementation stage of the new system is scheduled for autumn 2017.

HELSINGIN
KÄRÄJÄOIKEUS

Porkkalankatu 13, 00180 Helsinki • PL 650, 00181 Helsinki • puhelin 029 56 44200
• faksi 029 56 44218 • helsinki.ko@oikeus.fi • oikeus.fi/ko/helsinki

